

PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ SAVIJAUTOS GERINIMO SISTEMA KLAIPĖDOS „SMELTĖS” PROGIMNAZIJOJE

Remiantis “1, 6-7 klasių mokinių savijautos Klaipėdos „Smeltės“ progimnazijoje tyrimo” rezultatais, 2017 m. rugpjūčio 28 d. mokytojų susirinkimo pasiūlymais buvo sukurta Pradinių klasių mokinių savijautos gerinimo sistema Klaipėdos “Smeltės” progimnazijoje (toliau – Sistema). Šios Sistemos paskirtis – laiduoti palankias psichologines sąlygas mokinio ugdymo(-si) procese.

Sistemoje vartojamos sąvokos:

Bendras mokyklinis nerimas - bendra emocinė mokinio būseną, susijusi su įvairiomis įsijungimo į mokyklinį gyvenimą formomis.

Sėkmės pasiekimo frustracija - baimė, trukdanti plėtoti poreikį siekti gerų mokymosi rezultatų.

Privilegija – lengvata, suteikiama geriau besimokančiam mokiniui ar specialiųjų poreikių mokiniui.

Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

Kad mokiniai nepatirtų bendro mokyklinio nerimo, žinių patikrinimo baimės, mokytojai:

- dažniau skatina, giria mokinius už tinkamą elgesį, o netinkamą mokinių elgesį koreguoja rečiau;
- moko įvairiais būdais mažinti nerimą;
- klausia mokinių, kaip jie suprato naują temą;
- bendradarbiauja su mokinio tėvais, jei mokinys temos nesuprato;
- iš anksto informuoja mokinius apie žinių patikrinimą;
- iš anksto pasako žinių patikrinimo vertinimo kriterijus;
- pozityviai nuteikia mokinius prieš žinių patikrinimą;
- pakalbina labai nerimaujantį mokinį;
- vengia gąsdinimo;
- paaiškina, kad nieko tokio daryti klaidas, kad iš jų mokomės, paskatina kitą sykį mokinius labiau pasistengti;
- susitaria su mokiniais dėl įvairių privilegijų skyrimo sistemos, kada, už ką, kiek ilgai;

Kad mokiniai nepatirtų santykių su mokytojais baimės, mokytojai:

- rodo tinkamą pavyzdį mokiniams, t.y. moka nurimti, valdyti pyktį, kitas emocijas.
- ramiai bendrauja su mokiniais. Tą akimirką, kai pajunta įtampą, širdis pradeda plakti smarkiau, norisi šaukti ar rėkti, sustoja ir padaro pertrauką. Jei reikia, paprašo kolegos, kad pakeistų, sakydamas „Man reikia pakeitimo“. Pertraukos metu mokytojas naudoja pasirinktą nusiramino būdą (pavyzdžiui, išeina į lauką, išgeria stiklinę vandens, suplėšo popieriaus lapą, pasikalba su kitu kolega ir pan.). Nesant galimybės kreiptis pagalbos į kolegą, pasako mokiniams apie pertraukėlę ir naudoja nusiramino būdą, kurį gali naudoti su vaikais – giliai kvėpuoja, atsigeria vandens ar įjungia ramią muziką ir užsimerkę klausosi ir pan.
- naudoja ramią kūno kalbą;
- dažnai kalba su mokiniais apie jausmus, moko juos tinkamai reikšti;

- formuoja mokinių supratimą, kad mokytojas yra žmogus, kuris gali padėti mokiniui;
- stengiasi nesupratusiam naujos temos ją paaiškinti;
- bendradarbiauja su tėvais dėl iškilusių sunkumų santykiuose su mokiniais;
- bendradarbiauja su mokyklos specialistais (psichologe, socialine pedagoge) dėl iškilusių sunkumų santykiuose su mokiniais;

Kad mokiniai nepatirtų sėkmės pasiekimo frustracijos, mokytojai:

- individualiai kalbasi su mokiniu dėl situacijų, kuriose jis nebesistengia, atsisako dirbti;
- dirbdamas su tokiu mokiniu naudoja individualius, mokiniui priimtinius ugdymo(-si) būdus;
- skiria laiko pokalbiams su mokinio tėvais;
- vadovaudamiesi „Klaipėdos „Smeltės“ progimnazijos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkos aprašu“ (2017-08-28) reaguoja į patyčias klasėje;
- jei stebi patyčias klasėje, tai organizuoja mokiniams pokalbius apie tinkamą ir netinkamą elgesį, jo pasekmes;
- silpniau besimokantį mokinį skatina už menkiausią pažangą;
- duoda tokiam mokiniui atsakingų pareigų (pavyzdžiui, namų darbų tikrinimą ir pan.), kad gerėtų kitų mokinių požiūris;

Parengė psichologė Dalia Klumbienė